

[Poul Møller.]

I dag står vi da atter i den situation, at dette fælles europæiske mål på ny falder os i øjnene, og delingen, der blev skabt i 1958-59, synes ikke at kunne blive eller at være permanent. Det er derfor ikke, når vi tager denne fortid og vor egen holdning i årenes løb i betragtning, svært at se, hvor Danmark hører hjemme, og hvilken stilling vi må tage. Det er vort håb, at den forhandlingssituation, der nu er skabt mellem England og de seks, virkelig denne gang fører til et resultat. Vi er kommet tilbage dér, hvor vi befandt os i 1958, men på et langt mere realistisk grundlag. I 1958 diskuteredes en fælles europæisk løsning på basis af et frihandelsområde, som ikke eksisterede, og som man ikke kunne se hvordan man skulle få til at fungere imellem de europæiske stormagter. I dag er det ikke længere en diskussion om skabelsen af et frihandelsområde eller en toldunion eller et fællesmarked — man kalde det, hvad man vil — i dag foregår diskussionen om den fælles europæiske løsning således, at selve rammen for løsningen er et fællesmarked, en toldunion, og hele den problemstilling og alt det, der førte forhandlingerne til et nederlag i oktober 1958, eksisterer altså ikke længere.

For mit parti har det aldrig været afgørende, om den fælles europæiske løsning blev et frihandelsområde eller et fællesmarked; det afgørende var det, at det blev en fælles europæisk løsning. Derfor er vi tilfredse med det skridt, som Storbritannien har taget, og den erkendelse, som deri ligger, og som er stærkt fremhævet af den britiske premierminister: at England hører til i Europa. England kan have sit imperium eller resterne af sit imperium og sine Commonwealthinteresser, men England er til syvende og sidst en europæisk stat og må derfor dele skæbne sammen med det øvrige Europa.

Se, jeg håber og tror, at de britiske forhandlinger med de seks lande fører til et resultat. Jeg kan ikke tænke mig, at den engelske regering kan have skabt det oplæg til forhandlingen, som nu er foretaget i fuld offentlighed og med en meget kraftig tale af den britiske premierminister med tilslutning fra underhusets store flertal, uden at man for alvor ønsker en løsning på

problemet, ellers er der ingen mening i det, der foregår, og vi ved da også, at der har været fransk-britiske kontakter siden februar i år netop for at finde frem til en tråd, der kunne føre England ind i fællesmarkedet. Jeg ser derfor den britiske regerings beslutning som udtryk for, at man nu er nået dertil, at denne tråd er blevet så fast, så sikker, at man tør proklamere sit standpunkt som indgang i fællesmarkedet.

Der er jo også det at sige til det, at vel næppe nogen regering kan tåle — med det oplæg, den britiske regering har gjort — om disse forhandlinger brød sammen. Og en ting til må vi tage i betragtning: at den markedsorganisation, England i dag er medlem af, EFTA, jo aldrig vil kunne få eller genskabe sin position — efter at 2 af dens medlemslande har været på vej ud af den — hvis forhandlingerne bryder sammen. Den gensidige tillid, som der skulle være mellem EFTA-landene, vil efter min vurdering aldrig kunne genskabes, når man offentligt har tilkendegivet, at 2 af landene, derunder den store ledende magt inden for EFTA, ikke længere ønsker at opretholde EFTA-traktaten, men hellere ønsker at gå ind på medlemsvilkårene i Romtraktaten.

Derfor ser jeg optimistisk på de forhandlinger, der skal føres mellem England og de seks, og jeg ser optimistisk på den holdning, det standpunkt, som vi fra dansk side har taget. Vi er en del af Europa, og vi kan selv sagt ikke være passive iagttagere til en europæisk samling uden hensyn til de markedsøkonomiske, afsætningsmæssige argumenter, der kan føres frem, der kan tælle for eller imod en europæisk løsning. Uden hensyn til disse fordele, disse ulemper, disse betænkeligheder, alle kan nære, er vi først og fremmest et europæisk land, og vi kan derfor ikke befinde os uden for en europæisk samling. Der bør derfor heller ikke herske tvivl om — og jeg er glad for, at den højtærede udenrigsminister ikke lod tvivl tilbage om det — at meningen med det, vi er i færd med at foretage, er at blive optaget som medlem af det udvidede fællesmarked med de fordele og med de farer, dette rummer for Danmark.

De betænkeligheder, vi møder rundt omkring i vort land, de farer, som vi må se i øjnene, er ikke blot af økonomisk karakter. Det er ikke blot et spørgsmål, om vi kan